

Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

<https://warszawa.ipn.gov.pl/waw/aktualnosci/38858,Konferencja-edukacyjna-Niezlomni-w-walce-o-wolnosc-ojczyzny-Warszawa-9-marca-201.html>
27.04.2024, 10:57

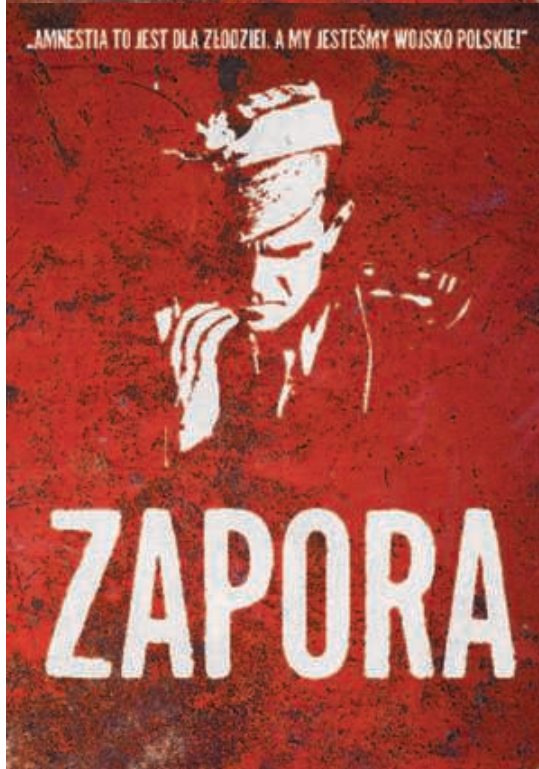
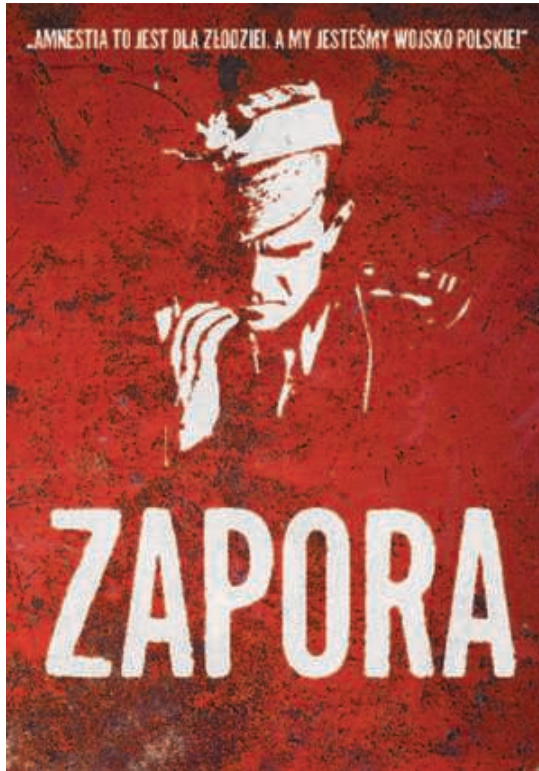
Konferencja edukacyjna „Niezlomni w walce o wolność ojczyzny” - Warszawa, 9 marca 2017

W czwartek, 9 marca br. w Centrum Edukacyjnym IPN im. Janusza Kurtyki „Przystanek Historia” przy ul. Marszałkowskiej 21/25 w Warszawie odbyła się konferencja edukacyjna poświęcona Żołnierzom Wyklętym „Niezlomni w walce o wolność ojczyzny”, zorganizowana przez Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Warszawie oraz Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej.

W otwarciu spotkania uczestniczył prof. Wojciech Fałkowski (podsekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej, historyk, mediewista). W krótkim wystąpieniu podkreślił, że „historię najnowszą trzeba napisać na nowo. Bez świadomości tego, co się wydarzyło nie można budować przyszłości. Nie do przecenienia jest tu rola Instytutu Pamięci Narodowej”. Zdaniem ministra historię żołnierzy niezłomnych: sylwetki, wydarzenia, postawy, należy wprowadzić do kanonu wiedzy podstawowej.

Pierwszym prelegentem był dr Tomasz Łabuszewski (naczelnik OBBH IPN w Warszawie), który mówił o fenomenie podziemia niepodległościowego w Polsce 1944-1963. W uporządkowanym, uzupełnionym prezentacją multimedialną, referacie przedstawił historię oporu zbrojnego, omówił nurty, na które dzielimy konspirację, formy działania podziemia, a także mity, z jakimi mamy do czynienia w tej materii w przestrzeni publicznej. Dr Tomasz Łabuszewski zwrócił uwagę na fakt, że żołnierze podziemia byli pierwszymi przedstawicielami społeczeństwa, które sprzeciwiło się władzy komunistycznej. Zdaniem historyka fenomen Żołnierzy Wyklętych wiąże się m.in. z masowością tego zjawiska i rozproszeniem w terenie: „Młodzi ludzie wzorców szukają w najbliższym otoczeniu. Każde środowisko w polskim mieście powiatowym jest w stanie znaleźć swojego własnego bohatera, który z tego środowiska wyrasta” – zauważył dr Łabuszewski. „Dochodzi jeszcze kwestia tajemniczości. Zjawisko to na wiele lat zostało skazane na zapomnienie. To zachęca młodych ludzi do odkrywania tej tajemnicy. Równie atrakcyjna jest bezkompromisowość, uczciwość i jednoznaczność postaw żołnierzy” – dodał.

Kolejny temat „Więzienie mokotowskie – miejsce kaźni żołnierzy wyklętych” zaprezentował Jacek Pawłowicz (dyrektor powstającego Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL). Wykorzystując prezentację multimedialną przybliżył historię więzienia na Rakowieckiej od 1902 do 1989 r. Do 1945 r. przebywali w nim więźniowie kryminalni. W latach 1945-1956 przetrzymywani byli tu więźniowie polityczni, żołnierze AK, NSZ i polskich formacji na Zachodzie, lotnicy, działacze niepodległościowi, natomiast w latach 1956-1989 r. działacze opozycji demokratycznej. Prelegent z nazwiska wymienił również ofiary komunistycznego aparatu represji m.in. gen. Augusta Emila Fildorfa „Nila”, rtm. Witolda Pileckiego, mjr. Hieronima Dekutowskiego „Zaporę”, mjr. Zygmunta Szendzielarza „Łupaszkę” i ppłk. Łukasza Cieplińskiego.

W drugiej części konferencji Marcin Łaszczyński (OBEN IPN w Warszawie) zaprezentował temat „Praska Golgota. Miejsca zbrodni komunistycznych na warszawskiej Pradze 1944-1956”. Historyk przybliżył historię katowni na warszawskiej Pradze i opowiedział o ekshumacjach na Cmentarzu Bródnowskim.

Na zakończenie spotkania pokazano film dokumentalny IPN „Zapora”. Projekcję poprzedziła krótka rozmowa z autorami filmu: Konradem Starczewskim, Tomaszem Sudołem i Maciejem Żuczkowskim.